

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVARMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVARMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,
papok, gazdasági egyesületi tagok- és közs. előjáróknak egész évre
8 K. Tanítóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány
Telefon-szám 15. ára 10 fillér. Telefon-szám 15.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: FÜLEI SZ. LAJOS.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér-
többszöri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyilt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyilt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen heten ki nt
két szer: csütörtökről és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **BETEGH PÁL** könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő intézete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489 sz

A gyermekvédelem
kérdéséhez.

Irtta: E. Koményfi Katinka.

Genersich Guszláv dr. nemes és fontos ügyben bontott zászlót* a Székelyföldön, mely ha győzelemre jut, a székely kérdést hatalmas lépéssel segíti a megoldás felé! Ez a gyermekvédelem ügye.

Legelső megfigyeléseim, miket a Székelyföldön tettem, éppen a nagymérvű gyermekpusztulásra irányultak s két rendbeli munkámban, miket a Kibéd vidéke köznépeknél táplálkozásáról és a székelyföldi gyermekhalandóság okairól írtam s melyek az Országos Közegészségügyi Egyesület hivatalos folyóiratában, az „Egészség”-ben is megjelentek, igyekeztem rámutatni azokra a tarthatatlan állapotokra, melyek a nagymérvű gyermekhalandóságot és csenevészést előidéztek.

A tapasztaltak után semmit sem tartok fontosabb kérdésnek, mint a gyermekvédelem kérdését s éppen azért a legnagyobb hálával adózhat a Székelyföld Genersich dr. nak, kit a távolból is aggaszt a veszély és a székely nép mentésére lelkesít.

Van egy körülmény azonban, melyről munkámban nem szóltam, mert erre nézve bővebb tapasztalatot és megfigyelést azóta tettem és pedig éppen Udvarhelymegyében

* Az erre vonatkozó felhívás a „Székely-Udvarhely” évi 94. és 95. számaiban olvasható. Szerk.

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRCÁJA.

Az utolsó baba.

— A „Székely-Udvarhely” eredeti tárcája. —

Irtta: Almássy Gyula

Annuska az első bál után volt s nagyon komoly arccal ült a nyitott almáriom előtt. Előtte volt a nagy utiláda, amelyikben a robogó vonat cőkmőjét viszi holnap a fehér-falu zárdába. Az öreg almáriomból abba kellett volna rakosgatni csipkés fehérneműit, az egyszerű zárdai ruhákat s belelopni az apja könyvszekrényéből elcsent francia regényeket. De Annuskának nem ment a munka. A tegnapi mámoros éjszakára gondolt még, a fényes báltermekre. Fehér karjait kitérte göndör fejécskéje köré, álmosan kinyújtzkodott. Ajka rezgett az első mámor emlékeitől s amint a nagy leányság legelső álmával belebámult a délutáni szürkességbe, gondolatai messze kalandoztak. A szürkességben a fehér-falu kolostort látta, a jókedvű leányokat s a komoly zárdafőnöknőt.

A jóságos fejedelemasszony mintha szelid haraggal nézett volna rá. Annuska lehunyta szemét. Bohó szivecskéjében úgy érezte, hogy nem tudja többé a régi szelidséggel hallgatni a fejedelemasszony komoly intéseit, nem tud a régi könnyelműséggel devajkodni a leányokkal s a

s erre a körülményre óhajtom azoknak a figyelmét föl hívni, kik a fölvetett nemes eszme: a gyermekvédelem szolgálatában csoportosulni fognak. — Ez a tankötelesség szolgálatba adásának a kérdése, mely a Székelyföldön nagyon elfajult. Móját fogom ejteni, hogy e fontos kérdésről más téren is beszéljek, de nem mulaszthatom el, hogy a Székelyföld természetes központja Székelyudvarhely lapjának hasábjain is föl ne vessem a kérdést a gyermekvédelem szönyegén levő ügyével kapcsolatban.

Azt a szomorú tapasztalatot tettem én a Székelyföldön, hogy a szülők meggondolás nélkül csapják szolgálatba alig serdülő gyermekeiket, még akkor is, mikor helyzetük nem kényszeríti őket erre. Ezek a szülők valósággal gyermekeik keresményére utaznak anélkül, hogy ezzel akár magukon, akár gyermekeiken segitenének, mert a szolgálatban levő gyermek haza küldözgetett pénzecskéje elmegy látszat nélkül, ezer közül egy takarítja azt meg szolgáló gyermeke számára s mikor néhány évi szolgálat után a gyermek hazakerül — sehol semmi.

A serdülő gyermek, kivált a leánygyermek szolgálatban züllik s ha végkép el nem is aljasodik valamennyi, mindenesetre veszt azokból a tulajdonságokból, melyekre mint leendő falusi gazdasszonynak, anyának szüksége van. — Így pl. elszokik a falusi munkától, a városi szolgálatban elkenyelmeseedik, úgy, hogy ha falujában gazdalegényhez férjhez megy, már a me-

diákokat nem nézi többé szembe kisleányos bátorsággal.

Az ósdi almáriomok helyén mintha óriási ragyogó tükrök lennének. Lehunyt szemem keresztül úgy látta, hogy a fényes bálteremben frakkos fiatal emberek rajongják körül és szédelten esik a táncosa karjaiba. A táncosának nagyon tüzes volt a szeme s Annuska lenézte a fal mellett bémésködő diákgyerekeket, amint a fekete bajszos száj mozogni kezdett és azt mondta, hogy Annuska a legszebb lány a bálteremben.

Az asztal közepén rózsák viritottak, a táncosa tüzte bucsuzáskor a hajába. Hullottak már a levelei, de Annuska rózsaszínű fátyolos szemem keresztül nem látta a hervadó leveleket. Diadalmas pompájukban mosolyogni látta a rózsákat.

Fejécskéje álmokkal volt tele, s míg a nagy utiláda komoran ásitott felé kitért födelével, bohó lelkeben a széthányt zárdai ruhák között mosolygó szomorúsággal bucsuzott a kisleányos emlékektől.

* * *

Kinézett az ablakon. Az akácfa alatt hangozni kezdett az utca. A sűrű lombok nevetgélő párokat takartak el. Annuska nagyon szomorúan gondolt a holnapi utazásra. A vonat megszire robog el véle az akácfa utaktól s tiz hó-

zei munka nem igen fogja, fonás-szövés is nehezebbre esik, ami pedig nem szabad, hogy kimenjen a divatból a Székelyföldön. — Megszokja a cifrázkodást, emellett elbizakodik, utbaigazitást, figyelmeztetést falubeli-jétől, szülőitől, anyóstól stb. nem fogad el, nem tűr, hanem legelső összekoccanásnál ismét előkeresi cselédkönyvét, urát és háztűzhelyét faképnél hagyva, indul vissza szolgálni, ahol könnyebben él. Így számtalan családi élet fel van dülva s többször olyan, ahol már 1-2 gyermek is van, akikre ilyen módon keserves sors vár.

A tanköteles korban szolgálatba adott gyermeket többnyire kijátszák, megkerülik a tankötelettség törvényeit, mert bizony az csak itt-ott hiányosan és nem következetesen van keresztül vevő, hogy szolgáló gyermekek iskolázzanak. Ezt a cselédtartó gazda sem szereti, mert akinek fizet és kenyeret ad, azon mennél több munkát szeret venni. De nem is igen őrzi azt ellen sehol, hogy hogyan és miképpen van a tanköteles cseléd, az ellenőrzéstől elzülhet s felnőhet irástudatlanul, de nem igen nőhet fel erkölcsösen, amint a tapasztalat igazolja.

Közoktatási törvényeink éppen a Székelyföldhöz hasonló, gazdasági téren pusztuló vidékek érdekeit tartván szem előtt, szervezte a gazdasági ismétlő iskolákat s nézze meg valaki pl. Udvarhelymegyében Muzsnában, hány — különösen leány — növendék látogatja ezt az iskolát, holott tankötelessék szép számmal lennének, de

napon keresztül a komoly zárdafalak között csak gondolnia lehet a táncosára, akinek jóformán még a nevét sem tudta. De azért hitte rendületlenül, hogy a fekete bajszos fiatal ember beállit majd fekete ruhában a papához s megkéri majd a kezét. A papa nagyon komolyan beszél a mamával, azután behívják őt is. Pirulni fog, mint tavaly Etelka nővére, de nem ellenkezik. Erősen hitte, hogy így történik minden.

Az ablak alatt vidáman haladtak el kis bárátnői. Annuska most komolyan üdvözölte őket és szegénykékre titokban nagyleányos büszkeséggel nézett. Ők még játékon törtek a fejüket s legfeljebb ha gimnázista gyerekek mennek lármásan lépteik nyomán.

Az utca végén egy ismerős alak tűnt elő. Annuskának hirtelen erősen dobogni kezdett a szíve. A táncosa jött fütyörészve, vidám lépésekkel. Eleintén csak a termete bontakozott ki a homályból, azután látható lett a felkunkorodó kis fekete bajsz. Dobogó szívvel bekapta a fejét és a függöny mögé húzódott. Azután megröstellte féltékenységét s kihajolt bátran az ablakon. Eszébe jutott, hogy ő nagyleány s a fiatal ember ki találja nevetni a kisleányos féltenségért.

Az elhaladt előtte. Fel sem vette a fejét. Talán azt sem tudta, hogy Annuska néz ki do-

egy párnak kivételével mind távol vannak szolgálni, honnan a karácsoni féktelen, egészségtelen s a szegény viszonyokhoz képest igen sokba kerülő táncra okvetlenül haza állítanak, hogy nap-nap után éjszakázva mulathassanak, emésztve életerejüket, egészségüket s erkölcsüket. A gazdasági ismétlő iskola pedig kong az ürességtől!

Ezeket a körülményeket számba kell venni, ha a gyermekvédelem kérdését gyökeresen kívánjuk megoldani. Oly törvények és szabályok megalkotását kell sürgetni, — s ez a mozgalom a tan- és nevelésügyvel foglalkozó körökből kell, hogy kiinduljon — melyek a korai szolgálatba-adást korlátozzák, szigorú ellenőrzést biztosítanak a kiskorú szolgáltatók elhelyezése, tanulása, erkölcsi élete fölött is, hogy a szülő a kiskorú gyermek keresményét hova és mire fordítja?

Tanügyi lapban részletesebben fogok e kérdéssel foglalkozni. Most csak a figyelmet ohajtottam e türethetetlen állapotra felhívni.

Ha a Székelyföldről indulna ki e baj orvoslása és nem felülről, nagy életrevalóságról tenne bizonyosságot.

Szemle.

A magyar képviselőház összehívását dec. 12-ére várják. Minthogy a ház békés működése nem igen remélhető, beavatottak azt állítják, hogy az ország itéletére fogja bízni a kormány eljárását, s így alighanem legközelebb megejtik az általános képviselőválasztásokat.

A Németországgal kötendő kereskedelmi szerződés megszakadt tárgyalását újból felvették.

Hirlik, hogy a német kormány nem tartja elvesztettnek az ügyét, s abban reménykedik, hogy a szerződés még e hónapban megkötetik. A jóakarát megvan mindkét félben, csak hogy még igen sok nehézség állja a megegyezés útját.

Kelet-Ázsiában a szárazföldi harcra csak kisebb rendű csatározások folynak. Ellenben Port-Arthur mellett annál hevesebb a harc. A japánok az elfoglalt 203 méter magas erődről hevesen bombázzák a várat s igen válságos helyzetbe hozták annak helyőrségét. Az oroszoknak minden

bagó szívvél a nyitott ablakon. A tulsó oldalról magas szép lány intett feléje. Annuskának elszorult egyszerre a szíve. A leány belekapaszkodott az ő táncosa karjába s egymáshoz simultan, suttogva jöttek vissza az akácfás uton.

— Kicsi menyasszonyom! — Csak ezt hallotta s valami soha nem érzett szomorúság facsarta ki szeméből a könnyeket. A feketebajszos fiatalember már ellúnt a lánnyal a feketedő utcán s Annuska nagy szomorúságában zokogva borult az ablakra:

— Hát miért tűzte hajamba a vérpiros rózsákat...

* * *

A szobában felhomály volt. Annuska támo-lyogva ment a régi nagy karosszékhez. Az ablak alatt elhaladó fekete alakokat nézte s úgy hitte: minden szomorúság ráborult. Szeretett volna már a kolostorban lenni. A kolostor csöndes. A nagy, fehér falak közé nem tolakodik be a csalódás. A fejedelemasszony szigorú arca csupa jószág...

A szolgáltató behozta a lámpást. Annuska le-
trörölte szeméről a könnyeket. Erős akart lenni, nagyleány, aki bátran néz szembe a csalódásokkal.

Mert bizonyosra vette, hogy ez a szomorúság örökké tart és nem felejtí el soha a fekete bajszot.

igyekezete, hogy a dombot visszahódítsák, kárba vész, mert a japánok mindannyiszor visszaverik őket. Egy ilyen megrohanás alkalmával az oroszok háromezer embert vesztettek. Valószínű, hogy Porth-Arthur elesik, még mielőtt a balti flotta segíthetne neki.

A keletázsiai háború borzalmassága tudvalevőleg egy jó dolgot szült Oroszországban: mozgalmat az alkotmány elérésére. Egyelőre azonban még nem igen lehet bízni e mozgalom sikerében, mert a cár egy eléje terjesztett alkotmányjavaslata megjegyezte, hogy a mostani háborús idők nem alkalmasak ilyen reformokra.

A yankee-k a st.-louisi világiállítás alkalmával is bebizonyították, hogy a „business“ emberek. Kisült ugyanis, hogy a kiállítási zsüri pénzért osztogatta az elismerést s ily módon tagjai óriási összegeket harácsoltak össze. Eddig ötvennél több feljelentést tettek a zsüri ellen vesztegetés miatt. Most felülvizsgálják a kitüntetések, s csak az érdemeseknek fognak belőlük adni a felülvizsgálók. Azoknak tehát, akik lekenyerezték a zsüri tagjait, most „se pénz, se posztó“ nem lesz.

A sztrájkok története egy új fejezettel gazdagodott, mely azért érdekes, mert hősei kereskedelmi alkalmazottak. Szegeden ugyanis Ottovay Károly vaskereskedő segédei a hetivásáros nap délelőttjén kimondták a sztrájkot és azonnal elhagyták az üzletet, mert főnökük a munkaidőre, illetőleg a zárórára vonatkozó követelésüket nem teljesítette.

Szomoru szenzációt keltett az egész országban, hogy Eötvös Bálint országgyűlési képviselőt és ügyvédet, Eötvös Károly fiát család miatt három évi fegyházra ítélték. Eötvös Bálint két embert tekintélyes összegek erejéig károsított meg s ezek feljelentésére indították meg ellene a bűnvádi eljárást, mely az említett súlyos ítélettel végződött.

A törvényszék egy másik ítélete is keményen sújtott három embert; kötélt általi halálra ítélték őket. Tápiószelén a tavasszal borzalmas bér-gyilkosság történt. Borgovits Józsefné, jomódu gazdaember felesége, Huszka Andrászt és feleségét hatszáz koronáért fölbérelte, hogy ölje meg a férjét. A csendőrség hamarosan kinyomozta a gyilkosokat, akiknek töredelmes vallomása alapján Borgovitsnét is elfogták. Az ítélet kihirdetése alkalmával a két nő elájult, s úgy kellett őket kivinni a tárgyalási teremből.

Az uti ládába rakogatni kezdett. Lassankint üres lett az öblös vén almáriom. A hátulsó zügből egy nagy kékszemű baba mosolygott elő. Annuska utolsó babája. Szomorúan vette a karjára. Megsimogatta a haját, eligazította ruháján a fodrokat. Egy pillanatra a könnyei mögött elmosolyodott. A hajásbaba elvitte emlékeit elmúlt időkre, az aranyhaju, selymes ruhájú babakisasszonyok közé...

Véletlenül az asztalra tévedt a tekintete. Az asztal közepén ott hervadtak még a rózsák. Az arcáról eltűnt újra a mosoly és könny szökött a szemébe: karjai lehanyatlottak... Az utolsó baba csörömpölve hullott a padlóra.

Ott feküdt a babakisasszony összetörve az asztal mellett. Alvó kék szemei kihullottak. Ruhája száználmasan összegyűrődött a zúzódásoktól. Annuska elpityeredve borult a darabjaira.

Fájdalmában úgy érezte, hogy elvesztett mindent. Megcsalta a feketebajszos fiatalember és elhagyta az utolsó babája

Aztán szomorúan szedte össze a babakisasszony darabjait. Odakuszott az asztalhoz, a hervadó virágokhoz és zokogva csókolgatta a hulló rózsaleveleket.

Egyházi élet.

Szent Antal estély. A szent Antal estélyek e hó 13-án (kedden) este fél nyolc órakor veszik kezdetüket a róm. kath. főgimnázium nagytermében. Az első estély műsora a következő: 1. Ének Szent Antalhoz. 2. A fiu sziklája. Mindszenti Ge-deontól. Szavalja Wilhelmb Margit. 3. Szabad elő-adást tart: Szemlér Ferenc főgymn. tanár. 4. Énekel: Krizsó Erzsé, Szabó Antal kántor harmonium kíséretével. 5. Szaval: Burger Arthur főgymnasiumi tanár. 6. Ének Nagyasszonyunkhoz. — Az érdeklődő közönséget tisztelettel e helyen hívja meg a rendezőség.

Egyházi estély. A székelyudvarhelyi ev. ref. egyház ma dec. 11-én d. u. 5 órakor, az ev. ref. kollegium tornacsarnokában tartja második egyházi estélyét. — A rendezők a következő érdekes műsort állították össze: 1. A gyüle-kezet éneke: Mint a szép híves patakra. (Solt. XLII. 1. vers). 2. Elnöki megnyitó. 3. Szaval: Losdorfer Emilia k. a. 4. Felolvasás: Goethe Faustja, protestáns szempontból. Tartja: Nosz Gusztáv főreáliskolai tanár. 5. Énekel: Herman Helén, kíséri: Bakú Kata urnó. 6. Szaval: Pál Lajos VIII g. o. tanuló. 7. Zár szó. 8. Ének: Áld meg Uristen... éneklí a gyülekezet. — Belépés ingyenes. Kegyes adományok a ref. leányiskolai szegény gyermekek felsegélyezésére, szívesen fogadtatnak. — Rendezők: Darvai Vilma és Kibédi Zsigmondné.

Külömfélék.

— **A „Székely-Udvarhely“ karácsoni Almanachja.** Lapunk szerkesztősége és kiadóhivatala m. t. olvasóközönségünk tíz éves támogatását némiképp meghálálni óhajtván, elhatározta, hogy karácsonkor minden egyes előfizetőnek Almanachot küld ajándékol. Ezen Almanach 8-ad réttü, 6—7 ivnyi terjedelmű, finom papírra nyomtatott mű lesz, Margitai Tivadar festőművész címlapjával. — Tartalmazni fogja az 1905. esztendő teljes naptárát, az év illusztrált történetét, valamint prózai és verses dolgozatokat: Krudy Gyula, Sas Ede, Heltai Jenő, Kemény Simon, Nádas Béla, Farkas Imre, Földes Imre, Kóhalmi Béla, Pallos Árpád és Szilágyi Ferenctől. — A tartalmas és igen csinos kiállítású Almanach karácsoni számunkkal egy idejűleg kerül szétküldésre s megkapják mindazon előfizetőink, kik ezévre előfizettek vagy folyó hó 20-ikáig esleleges hátralékaikat kiegyenlítik. — Együttal arról is értesíteni kívánjuk m. t. olvasóinkat, hogy a karácsonra hirdetett Emlék-Albumot 1905. évi husvétkor fogjuk szintén ajándékol megküldeni előfizetőinknek. — Az Emlék-Album számára tehát ismét megnyitjuk a tért m. t. olvasóink és munkatársaink előtt s dolgozataikat tisztelettel kérjük, — továbbra is elfogadjuk. Különösen szeretnők, ha minden egyes olvasónk és munkatársunk írja az Emlék-Albumba néhány sort. Ezért is kérjük tehát nagybecsű támogatásukat.

— **Személyi hir.** Kuncz Elek tankerületi kir. főigazgató néhány nap óta városunkban idő-zik, hogy a helybeli középiskolák szellemi előhaladását beható vizsgálat tárgyává tegye.

— **Nyugdíjazás.** A pénzügyi m. kir. miniszter Bisztray Károly helybeli m. kir. pénzügyi számvizsgálót hosszan tartó betegsége miatt véglegesen nyugdíjba helyezte.

— **Kinevezések.** A pénzügyi m. kir. miniszter Vaska Béla székelykereszturi m. kir. adóhivatali gyakornokot a bánfihunyadi adóhivatalhoz kir. adótisztnek, Fodor Rezső balázsfalvi m. kir. adóhivatali gyakornokot pedig a helybeli kir. adóhivatalhoz adótisztnek revezte ki.

— **Az udvarhelyvármegyei szabadelvű-párt folyó hó 14-én (szerdán) d. u. 3 órakor a vármegyei ház kistermében tartja meg a törvény-hatósági gyűléseket megelőzni szokott közgyűlést, melyre a párt tagjait tisztelettel meghívja: Dr Daniel Gábor elnök és Jung-Cseke Lajos alelnök.**

— **Az utolsó fillérestély.** A székely-udvarhelyi jótékony nőegyesület folyó hó 14-én (szerdán) este fél nyolc órakor kezdődőleg a Budapest-szálló nagytermében, a szegények és árvák segélyezésére **műsoros fillérestélyt** rendez, melyre a kegyes-szívű közönséget e helyen is tisztelettel meghívják: Dr Damokos Andorné elnök, Betegh Pálné és Dr Kovács Gézáné rendezők. Belépési díj

tetszés szerint. — A gazdag és változatos műsor a következő: 1. *Egészségügyi csevegés.* Elmondja Dr. Rosenbaum Pál oláhfalvi kör-
orvos. 2. *Szaval:* Nagy Elek ev. ref. koll. VIII o. tanuló. 3. *Cimbalom-szólo.* Játssza: *Szent-Királyi* Árpád. 4. *Szaval:* Nosz Ilonka. 5. *Humoros előadást* tart Nagy Elemér ev. ref. koll. tanár. 6. *Énekelnek:* Eröss Kálmán, S. A., Paál Sándor, Szabó Antal, Biró János és Potor Gergely. 7. *Világposta* — Tekintve a nemes célt s azon körülményt, hogy ez lesz a folyó évben az utolsó fillérestély és hogy a rendezőség mindent elkövet az estély sikere érdekében, részünkről szintén melegen ajánljuk a szíves támogatást. — Ugy értesülünk, hogy a vidékről is többen fognak megjelenni a kedélyes-és fesztelennek ígérkező estélyre

— **Népgyűlés.** Ma (vasárnap) délelőtt 11 órakor városunkban, a Budapest-szálló színháztermében tiltakozó népgyűlés lesz. A reggeli vónattal ide érkeznek: Gróf Zichy Jenő, Hock János és Bartha Miklós országgyűlési képviselők, akik beszédet mondanak. A népgyűlést előkészítő bizottság a programot következőleg állapította meg: Dr Kovácsy Albert ügyvéd az érkező vendégeket a vasutnál fogadja. D. e. 11 órakor Dr Gyarmathy Dezső üdvözlő a megjelenteket és a népgyűlés megalakulása után Vajda Ferenc ev. ref. pap elnöki megnyitót tart. Majd az érkező országgyűlési képviselők beszéde végeztével Dr Pál Ernő ügyvéd határozati javaslatot, Dr Kovácsy Albert pedig indítványt terjeszt elő s mint a népgyűlés társelnöke berekeszti a gyűlést.

— **Szabad lyceum.** A mára hirdetett ingyenes előadás — közbejött akadály miatt — e hó 18-án (vasárnap) lesz megtartva.

— **Papválasztás.** Az üresedésben volt muzsnai ev. ref. papi állomásra minap ejtették meg a választást. Egyhangulag Bedő Ödön csekefalvi ev. ref. lelkész választották muzsnai papnak. A választási bizottság tagjai: Dr. Gyarmathy Dezső főgondnok, Biró Aron és Hegyi Péter lelkészek voltak.

— **Tenyészállat vásárlás.** A községi gazdakörök, községi jegyzőket és állattulajdonosokat figyelmeztetjük, hogy a f. hó 18-án Székelyudvarhelyen beálló szarvasmarha vásáron a székelyföldi miniszteri kirendeltség nagyobb mérvű magyar erdélyi fajta tenyésztésben bevásárlást eszközöl székely gazdák között való kedvezményes kiosztás végett. Megjelenik a miniszteri kirendeltség csikvármegyei megbízottja Kiss Ernő királyi főerdész és az udvarhelyvármegyei megbízott Dornér Béla királyi gazd. intéző is. A bevásárolni szándékosok tehén száma mintegy 150 drb. Azon gazdák tehát, kik jó minőségű tenyésztéseiket eladni szándékoznak, okosan teszik, ha ezen alkalmat fölhasználják. A vásár első napján a csikvármegyei, a második napon az udvarhelymegyei gazdák részére történik vásárlás.

— **Törvényhatósági közgyűlés.** Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága e hó 15-én d. e. 9 órakor kezdődőleg tartja meg ez évi III-ik rendes közgyűlését a vármegyeház dísztermében. A kibocsátott főtárgysorozatnak 262 pontja van.

— **Karácsoni és új-évi ajándékot senki se vásároljon** addig, amíg Betegh Pál könyv-, papír-, író- és rajzszert-, zeneműkereskedésében a most érkezett rendkívül dús választéku finom dobozos levélpapírokat, képes és mesés dísz könyveket, ifjúsági iratokat, valamint bárki részére legalkalmasabb ajándéktárgyakat meg nem tekint. A magyar és külföldi irodalom legjelesebb műveiből nagy raktár áll rendelkezésre. A Szent-István-Társulat kiadványaiból teljes raktárt rendezett be. A Szent-István-Társulat kiadásában megjelent „Családi Regénytár” és „A magyar nép könyvtára” összes kötetei is raktáron vannak fősúlyt helyez az irodalom kiváló műveire s így minden szülő nyugodtan adhatja gyermekei kezébe az itt vásárolt könyveket. Fénykép- és képes levelező-lap, valamint emlék-albumok díszes sorozata van raktáron.

— **A székelyudvarhelyi tanári kör** f. hó 9-én a főreáliskola tanári tanácskozó termében Dr Solymossy Lajos elnöklete alatt látogatott ülést tartott. Elnök szívélyes üdvözlése után a

mult két gyűlés jegyzőkönyve olvastatott föl és hitelesített. Ez ülés előadója Molnár Károly főreáliskolai tanár volt, ki a népiskolai törvényjavaslatot ismertette, a tanítók és tanítóképzői tanárok memorandumával együtt egész részletesen, végezetül azon indítványát terjesztve elő: hasson oda a kör az országos középiskolai egyesület révén, hogy a tanítók kívánságai a törvényjavaslatba vétessenek fel. A figyelemmel végig hallgatott előadás után elnök a vitát megnyitva, a kérdéshez elsőnek Gyerkes Mihály el. isk. h. igazgató szólt, ki megköszönte az el. isk. tanítóknak a tanári kör ez ülésére történt szíves meghívását s azon figyelmét, hogy az elemi iskolai tanítók sorát intéző törvényjavaslattal is kíván foglalkozni. A törvényjavaslat sikerét három lényeges dologtól látja függeni. Első a tanítóképzés. Nézete az, hogy az ország minden tanítóképzőjében egy nemzeti tanterv szerint történjen a tanítóképzés és minden tanítónövendék az állam által delegált vizsgáztató bizottság előtt tegyen szakvizsgát. Így szívből-lelelkben teljesen magyar tanítókat nevelve, a magyarosítást minden vidéken teljes sikerrel, szép eredménnyel lehetne megvalósítani. Második lényeges dolognak tartja a tanítók anyagi ellátását. Ohajtása, hogy az ország minden tanítója az iskola jellegére való tekintet nélkül, legalább azon fizetést kapja meg, amelyet a legkisebb fizetésű állami tisztviselők élveznek. A tanítók gondatlan megélhetése így biztosítva lenne, ennek mindenestire csak a magyar népoktatás venné igen nagy hasznát. Harmadik a tulságos megterhelés, heti 36 óra és 80 mindennapos oktatásával, ezenkívül az ismétlődő iskolai növendékek tanítása. Ez a munka annyira kimeríti a tanító erejét, hogy ennek végeztével teljesen képtelen még a társadalomban is munkálkodni, a hol pedig igen szép mező nyílik a tanító tehetségének és szorgalmának hasznos érvényesítésére. Ha e három körülmény a törvényjavaslatban megoldást nyerhetne az új népoktatási törvény inteniója a néptanítás kezében teljes mértékű sikerrel nemzeti népoktatásunk nagy kérdését. A törvényjavaslatot azonban jelen alakjában is megbecsülhetetlen kincsnek jelenti ki; olyan haladás ez népoktatásunk mezején, melyet minden igaz hazafinak csak örömmel kell üdvözölni és annak mentől előbbi törvényerőre való emelkedését, minden lehető eszközzel elősegíti még abban az esetben is, ha minden kívánságát nem lehetne teljesen beleilleszteni. Kovács Dániel szól másodiknak, ki a tankötelezettség idejéül a 7—13 évet kívánja megállapítani és az, hogy a gimnázium első osztályába csak a 6 elemi osztály bevégezése jogosítson. — Ember János kirtanfelügyelő szólt még, kinek indítványára a vita további folytatását a kör jövő ülésre halasztotta.

— **Egyszerűsítés a telekkönyvi törléseknél.** A belügyi kormány körrendeletet intézett az árvaszékekhez a fenn nem álló árvaszéki követeléseknek a betétszerkesztés folyamán való telekkönyvi törlése és az itt követendő eljárás egyszerűsítése és gyorsítása tárgyában.

— **Polgári fillérestély.** A polgári önképzőkör e hó 12-iki fillérestélyén Burger Arthur főgimn. tanár felolvas, Bundschuh Ottó főreáliskolai tanuló monologot ad elő, Pap Erzsébet és Horovitz Sámuel főreáliskolai tanuló szavalnak. Az estélyt Jakab Etel, Sándor Rózsika, Nagy Kamill és Mészáros Zoltán rendezik. Az utolsó fillérestély ez évben f. hó 26-án, karácson másodnapján lesz igen változatos műsorral s ez éjjel után 2 óráig fog tartani.

— **A gyermekbetegségek elleni védekezés** csak akkor tökéletes, ha a gyermekek ellentálló képessége gyarapodik. Ez legjobban úgy érhető el, ha a gyermek a hidegebb évszak alatt csukamájolajat fogyaszt, mely célra legajánlatosabb a Zoltánféle, mert kellemetlen íze, szaga nincs, könnyen emészthető és tápereje igen nagy. Üvegeje 2 korona a gyógyszerárakban.

— **Eltűnt eselőd.** Krassó József (Ákos) alsósfalvi illetőségű, aki Orbán Dénes helybeli mészárosnál szolgált, még ezévi szept. 24-én eltávozott gazdájától s azóta magáról életjelt nem adott. Aggódo szüleinek kérésére most körözik.

— **Névjegyeket** a küszöbön levő új-év alkalmából legcélszerűbb már most megrendelni. Legnagyobb választék, legdivatosabb minták: Betegh Pál könyvnyomdájában található, ahol megfelelő borítékokból is nagy raktár áll a m. t. közönség rendelkezésére.

— **Egy új kiadvány.** Ha van árucikk, melynél hiányt érezte eddig a vidéki intelligens vevőközönség egy szakszerű felvilágosítást nyújtó lelki-

ismeretes utmutatónak, úgy bizonyára az arany- és ezüstékszer az. A fővárosi Wirth János és Fia cég egy vastos kötetben abja közre új mintáit, oly áttekinthető összeállítással, hogy tiszta képét nyerjük az ezen cégnél alapulvul elfogadott korrekt üzleti szokásoknak. Komoly érdeklődőknek levelező-lapon nyilvánított óhajára (IV., Ferenciek-tere 9.) készséggel küldik meg.

— **Bárd Ferenc és Testvére zeneműkiadókkal** lapunk kiadóhivatala (Betegh Pál könyv- és zeneműkereskedése) oly értelmű megállapodásra lépett, hogy az előkelő cég összes újdonságait ezután a megjelenéskor azonnal elküldi és minden egyes zenedarab állandóan kapható lesz a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában. Iskolákat, egyleteket, és az igen t. zenetanítókat megfelelő kedvezményben részesítjük.

— **Zongorázóknak a legkedvesebb karácsoni ajándék:** A Bárd Ferenc és Testvére zeneműkiadó cég idei karácsoni Albuma zenemű tartalom tekintetében felül fogja mulni az összes eddigi köteteket, mivel a 10-ik évfolyama jelen meg és eme jubileumi kiadást különös fényvel, rendkívül dús tartalommal állította össze. Ezen Albumot, mely 41 K 80 fillér bolti áru hangjegyet tartalmaz és ez alkalommal is csupán füzve 4 K, diszkrétésben 6 koronáért kizárólag tisztelt vevői számára készült, csak annyi példányban kerül kinyomtatásra, a hány előleges megrendelés arra legkésőbb folyó hó 12-ikéig a céghez, illetve a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalához beérkezik. Az előbbi években megjelent kötetekből egyetlen példánnyal sem rendelkezik. Az összes megrendeléseket folyó hó 21-én intézi el a cég, hogy minden megrendelőnek a Karácsoni Album karácson estéjére már meglegyen. Zongorázóknak a legkedvesebb karácsoni ajándék. — Az 1904/5. évi karácsoni album tartalomjegyzéke. Tánadarabok: 1. Kadett keringő. 2. Szerelemből, polka. 3. Merészen induló. Előadási darabok: 4. Horváth Géza „Idyll” 5. Horváth Géza „Vision” 6. Tóth Lajos „Serenade” 7. Toth Lajos Saltarello” 8. Loraine Salome Intermezzo. Magyar dalok: 9. Gyere velem akáclobos falumba. 10. Ütött kopott a hegedűm. 11. Isten veled kis angyalom. 12. Panaszodik a furulyám nótája. 13. Erre, erre mocskos cigány. 14. Esti csillag. 15. Ütött kopott rongyos esárda. 16. Fráter, Dóczy, Lányi Ernő és más jelesebb dalszerzőinktől. Operettek: 17. Hajduk hadnagya „Francia színésznők belépője.” 18. Katinka grófnő „Vadászda.” 19. Makranczos hölgyek „Keringő.” 20. Törvénytelen apa „Szárnyam bár nincs nekem” dal. 21. „János vitéz”-ből Bagó dala és 22. Máder most színre kerülő legujabb operettjéből egy legszebb szám. Concert dalok: 23. Schubert; „Jó reggelt,” Couplet: 24. „Rose mein Schatz” 25. „Ich hab's mit dir so gut gemeint” 26. „Verschmähnt. A kötet összesen 26 számot és 41 korona 80 lillér bolti áru hangjegyet tartalmaz.

— **Csodával határos** az a tömérdek kedvezmény és ajándék, melyet az „Érdekes Könyvtár”, a világ e legolcsóbb folyóirata nyújt előfizetőinek. E mellett a lap csak elsőrangú hazai és külföldi írók (többek közt Mikszáth Kálmán, Eötvös Károly, Gárdonyi Géza, Tóth Béla, Szabolcska Mihály, Beniczky Bajza Lenke, stb.) legkiválóbb elbeszéléseit közli, tehát tartalma is a legmagasabb színvonalu. Állandó ingyenes melléklapja, a „Rejtveuyvilág”, Minden egyes rejtvény megfejtőnek, kivétel nélkül, könyvjutalmat nyújt. — Előfizetési ár egész évre 2 korona, félévre 1 korona, mely összeg az „Érdekes Könyvtár” kiadóhivatalába, Budapest, V., Kálmán-utca 2., küldendő. Mutatványfüzet kívánatra ingyen és bérmentve.

Közgazdaság.

Az Udvarhelyvármegyei Gazd. Egyesület elnökségétől

650—1904 szám

Meghívó.

Az udvarhelyvármegyei gazdasági egyesület választmánya f. hó 13-án d. e. 9 órakor a vármegyeház kistermében a közgyűlést megelőzően választmányi ülést tart a közgyűlési tárgysorozat előkészítése céljából, melyre a választmány tagjait tisztelettel meghívja.

Székelyudvarhelyt, 1904. dec. 5.

Az elnökség.

Sz. 6284—904. 11kv.

Árverési hirdetés és feltételek.

Szabó István csendőr h.-almási lakos végrehajtónak Szabó László Orbán és neje született Sándor Rebeka h.-almási lakos végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtásos ügyében a Dr Papp Ferenc ügyvéd által beadott utó ajánlati kérelem következtében a végrehajtásos árverés 124 K tőke, ennek 45 K per és végrehajtási már megállapított valamint jelenlegi 24 K 30 f. és a még felmerülő költségeknek, továbbá ugyanazon végrehajtónak Szabó László Orbán elleni végrehajtásos ügyében 248 K tőke, ennek 1904. február 16-tól járó 6 százalékos kamatai, 4 K óvási, félszázalék váltódj, 52 K 40 f. per- és végrehajtási már megállapított 24 K 30 f. jelenlegi és a még felmerülő költségeknek behajtása végett az 1881. évi 60. t.-c 144 §-a alapján és a 146 és a 156. §-ok értelmében a székelyudvarhelyi kir. törvényszéknek, oklándi kir. járásbíróság területén fekvő a h.-almási 328 sz. tkben A † alatt felvett egész ingatlanokra a Szabó János Orbán javára bekebelezett haszonélvezeti jog érintetlen hagyásával és pedig az A † 840, 841. hrsz. kőház, kertre 338 K, 1024 hrsz. kertre 41 K, 1029. 103. hrsz. kőház, kertre 47 K, 1259 hrsz. szántóra 13 K, 1271 hrsz. szántóra 5 K, 1311. hrsz. szántóra 7 K, 1383 hrsz. kaszálóra 7 K, 1792. hrsz. szántóra 8 K, 2001 „ szántóra 8 K, 2064. „ kaszálóra 5 K, 2068 „ „ 6 K, 2176. „ „ 1 K, 2116—2117 „ „ 7 K, 2178. „ „ 1 K, 2197—1 „ „ 35 K, 2380. „ szántóra 23 K, 2433 hrsz. „ „ 9 K, 2774. „ „ 28 K, 2931 „ „ 12 K, 3245. „ „ 9 K, 4047—1 kaszálóra 89 K, 4126. „ kaszálóra 82 K, 4149 helyr. „ „ 60 K, 4188. „ „ 20 K, 4326 „ „ 28 K, 4695. „ „ 16 K, 5099 „ „ 13 K, 5819. „ „ 7 K, 5870 „ „ 7 K, 6203. „ „ 15 K, 6638 „ „ 2 K, 6648. „ „ 22 K, 6761 „ „ 5 K, 6855. „ szántóra 5 K, 7334 „ szántóra 3 K, 6856 „ kaszálóra 5 K, 8172 „ „ 18 K, 8286. „ szántóra 22 K, 8471 „ „ 7 K, 8592. „ „ 26 K, 8749 „ „ 12 K, 8763. „ „ 18 K, 8772 „ „ 10 K, 8978. „ „ 3 K, 9125 „ „ 6 K, 9289. „ „ 5 K, 9333 „ „ 7 K, 9425. „ „ 16 K, 9721 „ „ 14 K, 9735. „ „ 1 K, 10041 „ „ 14 K, 10106. „ „ 5 K, 10312 „ „ 18 K, 10330. „ „ 18 K, 10576 „ „ 15 K, 10917. „ „ 2 K, 11091 „ „ 1 K, 10918. „ „ 2 K, 11289 „ „ 1 K, 11462. „ „ 2 K, 11576 „ „ 45 K, 11789. „ „ 12 K, 11794—2 „ „ 12 K, 11886. „ kaszálóra 29 K, 11956 hrsz. „ „ 9 K, 11928. „ „ 18 K, 11913 „ kaszálóra 29 K, 12401 „ szántóra 6 K, 12588 „ szántóra 1 K, 12638. „ „ 10 K, 12724 „ „ 5 K, 12783. „ „ 6 K, 12823 „ „ 5 K, 2067—2 „ kaszálóra 6 K, 2072—2 hrsz. szántóra 16 K, 6549—2 hrsz. kaszálóra 44 K, 9148—2 hrsz. szántóra 8 K, 12054 hrsz. szántóra 8 K, 12549—2 hrsz. szántóra 3 K, 13052—2 hrsz. szántóra 28 koronában ezennel meghatározott kikialtási árban az alábbi feltételek mellett elrendeltetik.

Az árverés megtartására határnapul 1904 évi december hó 23. napjának d. e. 9 órája H.-Almás község bázához tüzetik ki.

Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok az utóajánlat tevő által ígért áron alól nem adnak el.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. évi hatvanadik törvénycikk 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet nyolcadik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételár 2 egyenlő részletben

és pedig az elsőt az árverés napjától számított 30, a másodikat 60 nap alatt minden egyes vételár részlet után az árverés napjától számított 5 százalékos kamatokkal együtt az 1881. évi december 6-án kelt 39425 I. M. sz. rendeletben előírt módon a székelyudvarhelyi kir. adóhivatalnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságtól Oklándon, 1904. november 15-én.

Máthé, kir. aljbíró.

Karácsoni és uj-évi ajándéktárgyak

— csak felnőttek részére —
— dús választékban, leszállított áron; karácson-füdiszek, valamint az ünnepekre egész friss mindennemű fűszerárúk a legtisztább kezeléssel; a híres debreczeni és kikindai lisztek; valódi angol, Jamaikai és belföldi rumok, legjobb minőségű teák (kannajegygyel) és friss teasütemények; ugyszintén üveg-, porcellán edények és szervizek; háztartási cikkek, étkező eszközök, tükrök; függő-, asztali és fali lámpák rendkívül nagy választékban, leszállított áron mellett kaphatók Szentpétery Gergely kereskedésében Székelyudvarhelyt.

Gyarmathy István épület és butor asztalos
Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 40. sz. alatt elvállal és pontosan teljesít minden e szakba tartozó munkákat. — Karácsoni, uj-évi és más alkalmakra készít csinos ajándék- és emléktárgyakat a legújabb rajzok és minták szerint, jótállás mellett. — Jelszava: szolid munka, jutányos ár és pontosság!

A Sarg-féle szilárd és folyékony Glycerin Szappan a bőrt fehérré és gyöngéddé teszi. Mindenütt kapható.

Sarg-féle Glycerin szappan úgy felnőtteknél, mint gyermekeknél leggyöngébb korban a legkitünőbb tisztító szernek bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr Hebra tanár, Schauta, Frühwald, Breus Károly és Gusztáv, Schandlbauer stb. által a legjobb eredménnyel használják.

Szőlőoltványok

amerikai alanyon készült legkiválóbb csemege- és borfajokból, teljesen fajtiszta, tökéletesen forrott, dús gyökérzetű példányok, szokványminőségben, mérsékelt áron, őszi vagy tavaszi szállításra megrendelhetők a

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepenél

Medgyesen (N.-Küküllöm.) Tulajdonos: **CASPARI FRIGYES.**

okleveles szőlész, az erdélyrészi sz. gazd. egyll. szőlészeti és borászati szakelőadója, Barbu A. Stirbey herceg romániai szőlőtelepének igazgatója, N.-küküllöm. volt szőlészeti biztosa stb.

Lugasszőlő-oltványok szintén mérsékelt áron!

Készlet 3 millió. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Oltványaim az idén szebben fejlődtek mint valaha, mert a száraz időszak alatt 4 vizmü által naponta 2 millió liternél nagyobb vízmennyiséggel lettek öntözve.

Brázay-féle

Sósorszesz.

Fürdővizben és mosdáskor használjunk kellő mennyiségű Brázay-féle sósorszeszt; nagyon üdítőleg hat a testre, különösen pedig kellemesen a bőrre.

Schmidthauer-féle Igmándi keserűvíz,

bármely évszakban a Karlsbadi és Marienbadi ivó-kúrát, gyomor és bélbajokban, úgyszintén elkövéredés, szívelhájásodás és azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj és lépdeganatnál, cukorbetegség, csúsz és köszvénynél stb. — Az „Igmándi“ hatásosságában egyéb keserű vagy hashajtó ásványvizek meg sem közelítik és saját érdekében cselekszik, ki helyette mást nem fogad el. — Utasítás mellékelve. — Kapható Székelyudvarhelyen Gergely János utóda TAMÁS BALAZS ur üzletében. Főszékhely a forrástulajdonos: SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznél Komáromban — Egész üveg 50 f, félüveg 30 f. — Az egyedüli természetes keserűvíz, mely kis üvegben is kapható.

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

Pótléka
egy régiónak bizonyult háziszere, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvényél, csúznál és meghüleséknél** bedöröcsöléskeppen használva.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapesten.**
Richter gyógyszerára
az „**Arany oroszlánhoz**“, **Prágában,**
Elisabethstr. 5 neu. Mindennapi szelküldés.

Benedek, Nagy és Konrád

első székely cipőraktára
Sz-udvarhelyt, Kossuth-u.
Dus választék csinos és tartós
cipőkben!
Mérték utáni megrendelések pontos kivitele. o
„Fredin“ cipőkenőcs kapható. Egy doboz 60 fillér.

Petőfi összes költeményei 1 és 2 koronás diszkötésekben, Magyar és Olcsó Könyvtár sorozatai; óvodás és iskolai táskák nagy választékban **Betegh Pál** könyvkereskedésében **Kossuth-utca 15. sz.** alatt kaphatók.

Kitünő 5—6 fokos új és ó fehér borok 20—23 krajcárért kaphatók bármily mennyiségben **Dr Hegedűsnél Balavásáron.**

Réz- és ruggyanta-bélyegzők

egyesek hivatalo
testületek számára, valamint „Gumosit“ jelző készülékek üveg, porcellán-, vas-, bádög, kő, fa, vászon, zsák, vitorlavászon, jute, posztó és állatok jelzésére, égető vasak, érc értékjegyek ajtó-táblák; bronz ajtó

tábla vésett névvel, horganyból fekete alappal öntött természetes fényezett betűkkel, ajtó- és kulcsszámok, monogramok pecsétnyomnak és ruhajelzéshez, valamint himzéshez, „Diadal“ legolcsóbb és legjobb ruggyanta kézi nyomda kaphatók és megrendelhetők **Betegh Pál** könyv-, papir-, író- és rajzszerkereskedésében **Szekelyudvarhelyt,** (Kossuth utca)

Foglalkozást keres (irodait) egy székelyországi egyén, ki magyarul, németül ír és beszél, a Remington-, Yost- és Benschderfer féle írógépeket kezeli, irodai munkákban jártassággal bír. — Cím e lap kiadóhivatalában.

BOR Jó és olcsó asztali esemege és gyógyborok literenkint 28 krtól 1 fnt 40 krtig
Fernengel Gyula bor nagykereskedésében kaphatók. 5 literen felüli vételnél külön kedvezményes árak.

Aki gyorsan és előnyösen házat, birtokot, üzletet, árut venni vagy eladni akar,
Aki bármiféle állást vagy foglalkozást keres, o o o
Aki lakást, üzletet, birtokot stb. berbe venni vagy adni kíván, o o o o o o o
Aki társat, pénz kölcsönt stb keres, o o o o o o o
Aki szakácsnőt, o o szobalányt, gyermeket, leányt keres, o o o o
Aki férjhez menni, nősülni, vagy más ismeretséget, vagy levelezni akar, o o o
biztosan és leggyorsabban eléri célját, ha igénybe veszi a
„SZEKELY-UDVARHELY“
apró hirdetés rovatát.

GŐZCÉPLŐ KÉSZLETEK
KEDVEZŐ FELTÉTELEK MELLETT
ÜSÉRÉ ÜZLETEK IS KÖTTETNEK

AGRARIA

A SZAB. OSZTR. MAGYAR ÁLLAMVASUT-TÁRSASÁG RESICZAI MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

„NICHOLSON“ GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG GAZDASÁGI GÉPOSZTÁLYÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

AZ „AGRARIA“

HAZÁNKBAN AZ EGYEDÜLI IPARTERJESZTŐ VÁLLALAT, MELY KIZÁRÓLAG MAGYAR GYÁRTMÁNYOKAT HOZ FORGALOMBA.

„FONTOS!“

ÁLTALÁNOSAN ELISMERVE!

A VESZPRÉM VÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET KIALLÍTÁSÁN BEMUTATOTT NYILVÁNOS SZÁNTÁSÉRT NAGY ARANY ÉREMMEL ÉS DÍSZOKLEVÉLLEL KITÜNTETVE.

PÁROS SORU VETŐGÉPEINK TULSZÁRNYALTÁK AZ IDEGEN GYÁRTMÁNYOKAT ARANY ÉREMMEL KITÜNTETVE MINDEN TALAJHOZ MEGFELELŐ VETÉSI UTASÍTÁS = JUTÁNYOS ÁRAK =

ÁRJEGYZÉKÜNK MINDEN GAZDÁNYNAK FONTOS TANÁCSADÓ ÉS KIVÁNYATRA DUMENTESEN KÜLDETIK!

SÜRGÖNY VAGY LEVÉLCZIM: „AGRARIA“ BUDAPEST.

SZENKOVITS JÁNOS UTÓDA

Alapított: 1865.

o o o o női- férfi divatruháza Székelyudvarhelyt, Batthyány-tér 4-ik szám. o o o o
Legolcsóbb bevásárlási forrás! Gyors és pontos kiszolgálás!

Alapított: 1865.

OCCASIO!

Karácsoni és újévi
legjobb

alkalmi vételek.

Ajándékok és meglepetések.

Óriási választék uri és női divat ruházati cikkekben.

Legjutányosabban kaphatók.

TÖRTÉNE

OCCASIO!

Legolcsóbb, legjobb divatlap

a „Budapesti Bazár“, mely tősgyökeres magyar ujságot a „SZÉKELY-UDVARHELY“ előlzető — különös kedvezmény gyanánt — negyedévre 1 K 50 fillér helyett 1 K 30 fillérért rendelhetik meg a „Székely-Udvarhely“ kiadóhivatalában. A „Budapesti Bazár“ irányá mindenkor összpontosul e három szóban:

Izlés! — Takarékoság! — Munka!

Fűszer-, porcellán- és üvegkereskedés!

Csodálatos olcsó a Borhegyi borviz!

— Üvegenként csak 3 fillér. —

Ezen természetes ásványvizet kitünő eredménnyel használják: hurutos bántalmakban, idült hörghurutban, a gümőkór lerakódásának első stádiumában, a gyomor rendellenes működésében, a májműködés és epekészítés rendellenességeiben, az epekövek eltakarítását szembetűnően könnyíti, a bélhurut minden nemében, a nyálkás aranyrben, hasszervi dugulásokban, húgykő képződéseiben, mézes húgyárban, görvély- és mirigydagokban, angolkóros csontlágyulás- és sorvadásokban. — A legkitünőbb üdőt itál, borral vegyítve páratlan! — Hetenkint háromszor friss töltés! — Raktári SZENTPÉTERY GERGELYNÉL, Székelyudvarhelyt

Kérem a cégre figyelni!

Baróthi mőmalom

lisztőrlemerenyit a helybeli piacon üzletembe bevezettem. Miért is ajánlom a nagyrdemű közönség figyelmébe és próbamegrendelésével meggyőződést szerezni ezen lisztek jóságáról és versenyképességéről.

Árak:

Kalácsliszt 0-ás	1 klgr. 16 kr.
I. rendű szép kenyérliszt	„ 14 kr.
II. rendű szép kenyérliszt	„ 12 kr.
Szitált rozsliszt	„ 11 kr.

Kiváló tisztelettel:

STERBA ÖDÖN.

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni.

Székely borkereskedés részvénytársaság

Székelykeresztúron.

Jutányos árban tiszta, finom, józamatu borokat árusít. A közönség saját érdekét szolgálja és egy közszükséget szolgáló székely intézményt fennállásában támogat ha innen szerzi be bor-

Asztali bor	1904. Hlként 40 K,
Asztali „	1904. „ 48 „
Asztali „	1903. „ 48 „
Finom asztali bor	1895. „ 52 „
Pecsenye	1892. „ 56 „
Schiller (piros) „	1896. „ 62 „
Rozsamáli „	1896. „ 64 „
Rizling I. „	1890. „ 90 „
Rizling II. „	1890. „ 72 „
Leányka „	1890. „ 1.20 „

50 liter vételnél már fentti ár érvényes. Kevésbé magasabb árért palackozott borok is kaphatók. Az igazgatóság.

Gyümölcsfák,

diszfák, bogyfák, akácok stb. fák beszerzésére a legjobb és leggazdagabb választéku beszerzési forrás a **Fischer és társa** 30 holdas faiskolája **Nagyenyeden**. Árjegyzékek magyar, német és oláh nyelven ingyen küldetnek szét.

A legjobb ültetési időszak az ősz.

Marhahus

a legjobb és friss minőségben kilója I. o. 36 kr, II. o. leveshus 32 kr **Balássy Ignác** mészáros és hentesnél Székelyudvarhelyt, Kosuth-utca 14., ahol naponta friss virsli, kolbász, parizer, kassai és szebeni felvágottak, lengyel kolbász, szafaládé, sonka és füstölt-hus szintén mérsékelt árban kapható. Borju- és sertéshus ugyanott.

Legolcsóbb árak, kiváló minőség!

Hol vásároljon a székely!

Mindennemű bőr, talap, feltalp, felsőbőr, cipőfelsőrész és más e szakkörhöz tartozó szükségletét legolcsóbban szerezheti be **Székelyudvarhelyt**, a Papp Z. Endre vaskereskedése mellett levő **Gáspárné-féle bőrüzletben**, az ev. ref. egyház volt paplakása helyén, hol a mai igényeknek teljesen megfelelő **dús raktár** áll a n. é. vevőközönség rendelkezésére.

Legnagyobb választék **vasche, III. terzett bőrtalpakból** egészben és darabokban. **Bocskor feltalpak, fejbőrök, fekete bőrök** a legjobb hazai készítésben, **felsőbőrök**, valamint **csizmadiák, czipészek, szücsök** és **szijgyártók** részére való kellékek, **cipőkenőcsök** mindenféle bőrköz legmérsékeltébb árakért kaphatók.

Hazánk első bőrgyárosaival lévén előnyös összeköttetésem, **minden árut a legkiválóbb minőségben** szolgáltatom. Tehát saját érdekében **cselekszik**, aki bevásárlásait nálam eszközli.

Tisztelettel:

Gáspár Ferencné.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

Örökbecsü előadási zenemű-darabok

zongorára 2 kézre **Betegh Pál** könyv- és zeneműkereskedésében:

2. Bach E.: Tavasz ébredése — 50 f	2. Schumann R.: op. 12 3 sz. Miért? és op. 15. 7. sz. Álmódosás 50 f
2. Beethoven: op. 33. 1. sz. Bagatelle 80 f	1. „ (, 85. 1. sz. Születésnap ind. 50 f
3. „ „ 13. Andante a „Pathetik“ szonátából 80 f	(és op. 124. 6. sz. Bölcsődal 50 f
1. „ „ 119. Bagatelle — 50 f	2. „ 124. 16. sz. Altató dal — 50 f
1. „ Allegretto — — 50 f	3. „ 82. 7. sz. A madár mint jós 50 f
2. „ Albumlap Eliznek — 50 f	Tschaikovsky P.: op. 2. 3. sz. Dal szó- 50 f
1. Boccherini: Menuetto és Haydn: Ökörmenuetto — 50 f	veg nélkül — 50 f
3. Chopin Fr.: op. 9. 2. sz. Nocturno 80 f	3. „ 10. 2 sz. Humoresque — 50 f
2. „ „ 28 15. sz. Prelude 80 f	2. „ 37 4 sz. Hóvirág — 50 f
2. „ „ 34. 2. sz. Valse brillante — 80 f	1. Weber: Románé és Allegretto — 50 f
3. „ „ 35a. Gyászinduló 80 f	4. „ op. 65. Felhívás keringőre 1:50 f
3. „ „ 65. 1. sz. Keringő 50 f	A darabok előtt álló számok azok nehézségi fokozatát jelentik. 1. szám. egész könnyű, 2. szám könnyű, 3. szám közepnehéz, 4. szám nehéz.
1. XIII. Lajos: Gavotte-ja — — 80 f	
1. Haydn F.: Serenade — — 50 f	
1. „ Andante — — 80 f	
1. Mendelssohn F. Bartholdy: Nászinduló 50 f	
2. „ (op. 19. 4 sz. Dal szöv. nélkül) 50 f	
(és „ 30. 3 sz. „) 50 f	
2. „ „ 19. 6 sz. Velencei gondola dal B-dur 50 f	
3 Mendelssohn F. Bartholdy: 62. 6. Tavasz dal 80 f	
2 Mozart W. A.: Rondo á la Turca 80 f	
3 Rubinstein A.: op. 3. Melodia — 50 f	
2. Schubert F.: op. 9 Keringő — 50 f	
3. „ „ 51. 1. sz. Katona ind. 50 f	
1. „ „ 54 Magyar induló 50 f	
2. „ „ 78. 3 sz. Menuetto 50 f	
3. „ „ 90. 2. „ Impromptu 1.— f	
2. „ „ 94 3 „ Moment musical és Scherzo B-dur 50 f	

Gramophonok és Phonographok

teljes felszereléssel vagy anélkül csakis elsőrendű gyártmány legelőnyösebben kapható

Betegh Pál könyv- és zeneműkereskedésében Székelyudvarhely, Kossuth-utca.